

“Ако ги исповедиме своите гревови”
– *подготовка за исповед* –



Неседален кон семоќниот Бог

Наслов на изворниците

Томас Хопко

“Ако исповедимо грехе своје”

ПРИПРЕМА ЗА ИСПОВЕСТ

http://www.verujem.org/teologija/tomas_hopko_ako_ispovedimo.htm

Акатист към всемогъщия Бог
когато ни сполети скръб
ЕТ Снежана Иванова, София, 1997

Издавач:

списание ПРАВОСЛАВЕН ПАТ

За издавачот:

Методиј

Митрополит Американско-канадски

Тома Хопко

**АКО ГИ
ИСПОВЕДИМЕ
СВОИТЕ
ГРЕВОВИ**

**СКОПЈЕ
2008.**

Превод од српски
Презвитер Игор Калпаковски

За да се исповедиме како што прилега, мораме да се подготвиме. Подготовката за исповед има само една цел: да нè наведе да се видиме такви какви што навистина сме пред Бога, за да можеме да ги исповедаме своите гревови со искрена надеж на простување.

Самоиспитување

За да ги исповедаме своите гревови мораме да знаеме што е грев. А за да го знаеме тоа, мораме да го испитуваме својот живот: што мислиме, што зборуваме и што правиме.

Овде настанува голем проблем за многумина од нас, зашто, всушност, немаме соодветни мерила според кои би сме се оцениле самите. Често проценуваме според оној критериум што сметаме дека е правилен, но кој, всушност, е далеку од христијанството како небото од земјата.

На пример, се проценуваме според сопствената идеја за нормално човечко суштество: „Нормални сме, просечни, како другите, не сме полоши...”

Или според критериумите што преовладуваат во општеството. „Чесни граѓани сме, го почитуваме законот, работиме напорно, вредни домаќини сме...”

Или според некоја увежбана црковна навика, која сама по себе и за себе нема никаква вистинска христијанска вредност: „Одиме во црква во недела, не јадеме месо во петок, ги кажуваме молитвите, не се веселиме за време на пост...”

Или, конечно, според старозавените мерила, кои се мошне добри, но не сосема еднакви со она што е христијанско: „Не крадеме, не лажеме, не убиваме, не правиме прељуба...”

Важно е самоиспитувањето да биде еден длабок и сериозен поглед на сопствениот живот. Покрај искреност и храброст, мора да постои и желба нешто навистина да се види. Тоа мора да биде и проценка направена точно според христијанските мерила, христијанскиот живот и учењето на нашиот Господ Исус Христос.

Проучување на Господовото учење

Пред да се проучиме себе си, мораме да го проучиме Евангелието и целиот Нов За-

вет. Како ќе расудуваме за себе според христијанските мерила, ако не ги знаеме или ако не ги сфаќаме сериозно? Според тоа, во подготвувањето за исповед треба да поминеме повеќе време гледајќи во Христа, отколку гледајќи во себе. Навистина, вистина е дека можеме појасно да се видиме себе си гледајќи Го Христа накратко, отколку гледајќи се себе си со часови.

Христијаните треба да го знаат Евангелието и учењето на Новиот Завет. Во подготовката за исповед, црковните отци означиле некои посебни пасуси кои можат да ни помогнат кога се набљудуваме самите какви сме и какви би требало да бидеме. Тоа се следните пасуси:

1. Беседата на гората, Матеј, глави 5, 6, 7; Лука 6;

2. Последните глави од Послание на св. апостол Павле до Римјаните 12, 13, 14;

3. 13. глава од Прво послание на св. апостол Павле до Коринтјаните;

4. Прво послание на св. Јован Богослов.

Се разбира, овие пасуси не ја исцрпуваат полнотата на христијанскиот живот, но се непроценливи во самоиспитувањето. Ако ги прочита-

ме внимателно – а сите тие заедно не сочинуваат повеќе од четиринаесеттина страници од обичното издание на Библијата – и внимателно ги споредиме со нашите ставови и дела, ќе имаме повеќе од доволна можност да се преиспитаеме во согласност со мерилата според кои христијаните единствено можат да се мерат.

Молитва и пост

Освен со преиспитување во светлината на христијанските идеали, за исповед мораме да се подготвиме и со пост и молитва. И едното и другото се неопходни чинители во нашето тежнеење да ги прочистиме своите погледи, да ја преземеме управата над своите помисли и да се најдеме во еден жив разговор со Бога, Кој Самиот ќе ни помогне да ги увидиме своите гревови, да посакаме простување и навистина да го правиме тоа што Му е угодно на Бога.

Во молитвениците можат да се најдат молитви пред исповед кои, ако сакаме, можеме да ги читаме заедно со „покајните псалми” (Псалми 32, 37, 51, 102, 130, 143). Овие молитви можат да се читаат насамо или, што може да

биде уште поплодносно, во друштво на други христијани кои се подготвуваат за исповед. Би било убаво ако успееме во своите цркви да го обновиме заедничкиот карактер на покајанието пред Бога. Сите ние сме „делови едни на други“ и сите сме грешни пред Бога и едни пред други. Така би ја обновиле, барем преку заедничката побожност, јавната исповед. Ако ова не се прави во парохијата, сигурно може да се прави во вечерите спроти исповедта во црквата или заедно со семејството или пријателите. Сè на сè, жално е што семејствата, како семејства, не се исповедаат и причестуваат заедно поредовно.

Поправање на животот

Последниот чекор во подготовката за исповед е „поправката“ на оние промашувања, на оние гревови кои сè уште можеме да ги поправиме со свои сили. Тоа значи дека, на пример, не можеме да исповедиме кражба, ако не го вратиме тоа што сме го украде; или омраза, ако не му простиме на својот непријател; или гнев, ако не му се извиниме на оној кого што сме го навредиле.

А дека тоа е услов за покајание јасно е кажано во приказната на Самиот Спасител, кога ни вели дека, ако појдеме да го принесеме својот дар на олтарот, па се сетиме дека нашиот брат има нешто против нас, мораме да отидеме да се смириме со него, па потоа да го принесеме својот дар (види Матеј 5:23).

Меѓутоа, дури и тогаш мораме да бидеме внимателни да не згрешиме уште повеќе, покажувајќи го своето поправање на грешките, односно користејќи ја својата божемна „христијанска побожност“ како пригода за да се гордееме, или да се фалиме. Нашето поправање на животот треба да биде незабележливо; тивко, тајно, дури немо, зашто треба нашите дела да зборуваат погласно од нашите зборови. Но, во секој случај, тој чекор мора да се направи пред исповедта и, што е најважно, пред светата причест.

Исто така, би требало да ни биде јасно дека бројот на молитвите и должината на постот при исповедта не можат да ги заменат неопходните дела на вистинското покајание. Така, тој што настојува да добие благослов за света причест врз основа на тоа што „ги прочитал сите молитви и постел недела дена“, а

и понатаму одбива да се смири со својот брат, мора да сфати дека тие ритуали не значат ништо, апсолутно ништо, ако се одвоени од вистинскиот христијански живот.

„Ако некој рече: Го сакам Бога, а го мрази својот брат, лажец е... Ако не им ги простите на луѓето нивните грешки, ни Отецот ваш нема да ви ги прости вашите гревови” (види Јован 4:20; Матеј 6:14).

ПРИСТАПУВАЊЕ НА ИСПОВЕД

Постојат многу различни начини на извршување на исповедта во поединечните цркви. Овде ќе ги разгледаме најопштите црти.

Да се прилагодиме на локалниот обичај

Кога ќе дојдеме на исповед, свештеникот од нас може да бара да стоиме или да клечиме; да ја кажеме оваа или онаа молитва пред, или по, или дури за време на исповедта; дадена молитва да повторуваме пред или по причеста,

или дури и во текот на наредните денови. Може да ни поставува прашања, но не мора. Постојат многу начини кои не се утврдени со строги правила. Но христијанскиот дел е во тоа, што треба да се има доволно љубов и смирение, па да се прилагодиме на кој било начин, а не да настојуваме на начинот што ни одговара. Тоа не значи дека со својот исповедник не можеме да разгледаме сè што ни одговара, туку дека треба да увидиме дека по прашањето на покајанието и на самата исповед начините на кои таа се извршува се споредни.

Доаѓаме за да ни биде простено

На исповед доаѓаме само за да добиеме прошка од Бога, и за ништо друго. Можеме да побараме упатства и совет од својот исповедник; но секогаш треба да имаме на ум дека исповедта не е „пријатен духовен разговор” или некој вид „религиозна психоанализа”. **Стоиме пред живиот Бог, жедни за Неговата љубов и прифаќање, за очистување и приведување кон Неговото вечно царство.**

Духовното советување може да биде дел од исповедта, а во денешно време кога, за жал, скоро никогаш не размислуваме за својот ду-

ховен живот освен за време на исповедта, тоа може да биде и единствената можност. Сепак, треба да се увиди дека тоа е само „спореден производ“, иако вреден, и дека „успехот или неуспехот“ на исповедта никако не зависат од личноста и советодавните можности на исповедникот.

Бог Самиот дејствува при исповедта! И Тој може да ни зборува во време кога најмалку се надеваме на тоа; и низ свештеникот од кого најмалку го очекуваме тоа, можеме да го чуеме Неговиот глас, само ако сме доволно смирени да се отвориме за Неговите зборови и ако ги отфрлиме сите човечки предрасуди што спречуваат да го доживееме Неговото лично присуство во светите тајни во Неговата Црква. Како и да е, едно е сигурно: единствена цел на исповедта во Црквата е нашето искрено, чисто покајание и желбата да се исчистиме и обновиме за новиот живот во Бога.

Да ги исповедаме своите гревови

На исповед доаѓаме за да ги исповедаме своите гревови. Треба да ги кажеме јасно и отворено, без вплеткување на одвишни детали, но и без прикривање на вистинското зло преку

обопштувања, какви што се „вообичаени работи“, „домашни гревови“, „секојдневни гревови“, итн. Јасната претстава за Христовото учење е единственото нешто што може да ни помогне во исповедта. Би требало да зборуваме за тоа што сметаме дека навистина е наш грев, или да исповедиме неколку гревови со кои се соочуваме и кои, за жал, владеат со нашиот живот.

На исповед доаѓаме за да ги исповедаме сопствените гревови. Лесно е да паднеме во искушението да ги исповедаме туѓите гревови, на членовите на нашето семејство, луѓето со кои работиме, другите парохијани. Некои луѓе, скоро по правило, постапуваат така, но тоа не го прават во врска со некој „взаемен проблем“ што би се однесувал на нив, туку едноставно изнесуваат суд на правичност зад кој неретко се крие една себична грижа. Ако постои искрена потреба духовно да се разгледува нечиј туѓ живот, тоа се прави исклучиво надвор од исповедта. Апсолутен императив е на исповедта во целост и исклучиво да се сосредоточиме на себе, на сопствениот живот, сопствените гревови и престапи. Треба да ја одбегнеме педантеријата. Пред да пристапиме кон исповедта, мораме да

знаеме дека не можеме, ниту пак тоа се очекува од нас, да ја запаметиме секоја наша грешка. Па така, ако нешто забораваме да кажеме, несвесно и ненамерно, во текот на исповедта, не треба да стравуваме дека Бог нема да ни прости. По искрена исповед, во која сме ги вложиле сите за човекот можни напори да го исповедиме секој грев, прошталната молитва навистина ќе биде за сите гревови: волни и неволни, свесни и несвесни, исповедани и оние ненамерно заборавени. Нема потреба да се враќаме кај свештеникот ако случајно сме заборавиле да споменеме нешто помалку важно.

Важно е да не станеме премногу загрижени за своите гревови, што нè доведува до сомневање во Божјата милост или до убедување дека Неговото простување зависи од човековата достоинствена или од нашето слабо паметење. За Бога е важна нашата намера и искреноста во покајанието, а не капацитетот на нашата меморија. Се разбира, ова не значи дека „искрената намера“ може да го замени самото одење на исповед. Но секако значи дека моќта на Божјото простување не е условена од нашето сеќавање, дури ни од нашата можност да ги одбегнеме гревовите.

Не постои толкав број, ниту толкава големина на гревот, кои Бог не може да ги прости. Не постои толку совршена исповед којашто ја заслужува Божјата милост поради својата совршеност. Не постои света причест која не ја дава и прима грешник. Сите други помисли кои се однесуваат на ова размислување не се само лоша теологија, туку и богохулење; и можат да доведат дури и до умствена или духовна пореметеност.

Се бориме да ги надминеме гревовите

Бог ни простува не само затоа што сме се исповедиле, туку и затоа што навистина ги мразиме своите гревови и се трудиме да ги надминеме. Еден свет отец, прашан како можеме да знаеме дали Бог ни простил, рекол: „Ако ги мразите своите гревови, тогаш навистина ви е простено”.

Во христијанското покајание нема место за жалење, оправдување, објаснување на гревовите, префрлање на одговорноста на другите, на „склопот на околностите” или на човечката слабост. Човекот може да го препознае, да му се спротистави, да го презре и да се одрече од

гревот; тоа е човечкиот дел. А Бог ги простува гревовите. И тоа е сè.

Според тоа, исповедајќи се, мораме да ветиме дека ќе се трудиме со сите средства да ги надминеме своите гревови и да го поправиме својот живот. Тоа е сè што можеме да ветиме – дека ќе се трудиме. Не можеме да гарантираме никакви резултати. А тоа е, всушност, сè што сака Бог: сериозна борба за надминување на гревот. Ако се бориме со сета сила и храброст, Бог ќе ни подари победа во мигот што Тој ќе го одбере како најпогоден. Единствената наша задача е да веруваме, борејќи се.

ПРЕИСПИТУВАЊЕ ПРЕД ИСПОВЕД

Најдобра подготовка за исповед е самоиспитувањето со помош на Христовите зборови искажани во Беседата на гората. Овие неколку глави од Евангелието, кои почнуваат со набројување на блаженствата, го изразуваат собрано христијанскиот живот во неговите најважни моменти.

Пред исповед треба да ја земеме својата Библија и да читаме, промислувајќи и преиспитувајќи се во однос на зборовите од Беседата; земајќи ги предвид не само своите општи ставови, туку секоја своја мисла, збор, дело; не само својот „личен живот“, туку сето она што го означува нашиот живот на земјата: нашиот живот во домот со своето семејство, на работа, во нашите општествени и политички активности, во организациите и сојузите во кои работиме, во работните активности, во личните работи; начинот на кој го обликуваме своето мислење, донесуваме одлуки и ги спроведуваме своите дела. Сите овие полиња мораат да бидат вклучени во нашите преиспитувања пред да Му пристапиме на Господа.

Следниве прашања, поставени во светлината на набројувањето на блаженствата, се понудени како помош при самоосознавањето. Дадени се повеќе како општи упатства за потребниот пристап, а не како исцрпно „преиспитување на совеста“. Пред сè, меѓутоа, треба себе си да си ги поставиме најосновните прашања, пред кои сето друго или паѓа или опстанува: дали навистина веруваме дека Христовото учење е практично применливо на нашиот

живот и во светот? Дали навистина веруваме дека Светиот Дух во нас ги прави „сите нешта можни“, вклучувајќи го и држењето на Христовите заповеди? **Зашто, ако не веруваме, нема зошто да одиме понатаму, било на исповед, било во Црква воопшто?**

Блажени се оние кои плачат...

Дали плачам? Дали тагувам над човечките страдања? Дали жалам поради неволјите во Црквата и државата, во семејството и општеството? Дали страдам заедно со сите кои страдаат, во беда и нечистотија, во очајание и грев? Дали жалам поради болестите, заразите, несреќите и умирањата? Или сè едноставно прифаќам „така како што е“, преминувајќи преку сè и мислејќи дека е храброст тоа што е, всушност, скаменетост на срцето и недостаток на сочувствена грижа? Имам ли сочувство за простите, похотните, острастените, себичните, неволните, злите и грешните од овој свет без осуда? Дали туѓите гревови и беззаконија ме натажуваат? Или им се смеам, уживам радувајќи се на злото, ликувам во изопачено задоволство над она што вистинскиот христијанин, налик на Христа, го оплакува?

Блажени се кротките...

Дали сум кроток со кротоста Христова? Дали сум кроток, победувајќи го зло со доброто? Дали го прифаќам и живеам според фактот дека смирената љубов, вистината и храброста во доблеста се единствените прифатливи оружја во СЕКОЈА борба против гревот и грешните? Дали си умислувам дека владеам над другите, дома, на работа, во Црквата? Дали сакам и дури користам сила, брутално наредувајќи, управувајќи слепо, застрашувајќи, принудувајќи, за да постигнам тоа што сакам? Дали ги благословувам тие што ме пцујат, дали се молам за оние што ме малтретираат, дали им правам добро на оние што ме мразат, им служам на оние што ме злоупотребуваат, зборувам со оние што ме одбегнуваат? Дали ги сакам своите непријатели и им простувам на оние кои ме навредуваат? Дали верувам дека Христовата кротост е единствениот начин да се стигне до вистинската доблест?

*Блажени се гладните и жедните
за правда...*

Дали сум гладен и жеден за Бога? Дали сакам да бидам праведен? Дали настојувам да

станам свет? Дали читам, проучувам или на кој било начин се трудам, непрестајно, за Љубовта, Вистината, Божјиот Дух? Дали се молам? Дали постам? Дали правам „духовни вежби“ што ме утврдуваат во добрината? Дали одам во Црква? Дали учествувам во светите тајни? Дали се трудам да помогнам некому, да го поучам и услужам? Ги правам ли оние работи кои знам дека ја шират праведноста?

Блажени се милостивите...

Имам ли милост за другите? Дали им простувам на оние што ме навредуваат? Дали се трудам да ги разберам оние што се разликуваат од мене? Дали уживам да зборувам лошо за другиот и да осудувам? Дали зборувам за другите? Дали се забавувам оговарајќи? Дали зборувам нешта, иако можеби точни, што не би требало да ги зборуваме, зашто можат само да повредат? Дали се насладувам од неправдата? Дали сум јас еден од законците, кој законот го сака повеќе од Животот? Дали се трудам да ги измазнам работите и ги кријам навредите, или ги бранувам работите со приговарање и осудување? Дали сум ситничав и тесноград? Дали ги клеветам и срамотам другите? Дали сум

полн со предрасуди, осудувајќи и проценувајќи ги отпорано и веќе утврдените ставови без соодветни факти? Дали повеќе ги сакам острите осуди од нежното милосрдие?

Блажени се чистите по срце...

Ја сакам ли чистотата, едноставноста и светоста? Дали сум извалкан од нечисти помисли, зборови и дела? Дали е мојот ум извалкан од демонски рационализации и предрасуди? Или сум чист и отворен кон сè што е добро? Дали моето тело се потчинува на животинската сетилност и похотата? Дали се моите помисли и дела чисти, или зад нив секогаш стојат скриени намери и потреби? Дали може да ми се верува и вистинољубив сум во доследноста при остварувањето на целите и потполно чесен во сè? Или премолчувам, и залажувам, мамам и лажам? Дали сум лицемерен и претенциозен? Дали сум роб на некоја страст: на јадењето, пиењето, пушењето, работата, игрите, спиењето, или на нешто друго за што попрво може да се каже дека ме поседува мене, отколку обратно? Постои ли темнина и нечистотија која ме ослепува и оддалечува од слободата и светоста во Бога?

Блажени се миротворците...

Дали сакам и создавам мир? Дома, на работа, во Црква, во општеството, и во целиот свет? Дали сум гневен и нестрплив? Дали се впуштам во расправи и докажувања? Дали другите ги наведувам на гнев? Дали верувам во вистинитоста на зборовите „сврти го другиот образ“? Или возвраќам со физичка сила? Дали го сакам насилството? Дали ги ценам агесијата или моќта? Дали трагам по внатрешниот мир и тишина кои се основа на мирот во светот?

*Блажени се прогонетите
заради правда...*

Дали некогаш сум бил гонет заради правда? Дали сум подготвен да бидам? Дали сум подготвен да го дадам својот живот за вистината без желба за одмазда? Дали учествувам во нешто добро, што предизвикува осуда во мојата околина? Или одам по линија на помал отпор, без да се впуштам во работи од полза на луѓето, во рамките на семејството или работата, Црквата или општеството во целина? Дали премолчувам работи кои се лоши од страв, кукавичлук или мрзливост? Дали одбегнувам од-

говорност? Дали ја сакам сигурноста? Дали го бранам својот сопствен ништожен живот без оглед на Божјата правда? Дали, всушност, се срамам од Христа?

Радувајте се и веселете се, зашто голема е вашата награда на небесата...

Дали мојата радост и веселба се во Бога или во овој свет, во неговите страсти, моќи, имоти и слави? Дали сум еден зловолен подлец, љубоморен и самоволен? Дали очајувам, дали сум без надеж? Дали сум песимист и сомничав? Дали се жалам и ширам мрак и неспокојство кај другите? Дали мојата вера има некакво влијание врз моите дела и ставови во врска со случувањата во животот? Дали навистина обрнувам внимание на доблестите и Му верувам на Бога и се радувам на таа доверба? Дали е моето богатство во Бога или во мене самиот? Дали е мојот живот „со Христа, во Бога, на небесата” или сум навистина човек на ова време, со телото, со умот и со душата? Дали верувам и навистина ги уживам „радостите на верата”?

**НЕСЕДАЛЕН
КОН СЕМОЌНИОТ
БОГ**

Препев од бугарски
Презвитер Ивица Тодоров

НЕСЕДАЛЕН (АКАТИСТ) КОН СЕМОЌНИОТ БОГ,

кога сме во духовно безсилие и огревовена
душевна празнина

Кондак 1

Победоносителу и Господару на сите
војски небесни, радост и веселба за сите слуги
Твои, таму каде што Си тагата исчезнува, а каде
што Те нема, радоста е празна! Погледни кон
мене, кој со животни промашувања полн сум
и од нив во страшна несреќа загинувам и затоа
Те молам, избавување испрати ми и слушни ме
кога кон Тебе повикувам: *Господи мој, Господи,
радост моја, дарувај ми да се радувам на Тво-
јата милост!*

Икос 1

Создателу на ангелите и Господару на
силите, Ти преку девствената утроба на пре-

чистата Марија, заради спасението на од Тебе отпаднатото човештво кај нас дојде, и од нас грешните плукање, хулење и страшна смрт претрпе, и сè затоа, зашто си добар и човекољубец. Осознавајќи го сето тоа, кон Тебе пристапувам и со солзи Те молам:

Господи мој, Господи, милосрден мој Спасителу, помогни ми мене што загинувам!

Господи мој, Господи, Кој дојде да ги спасиш не праведните, а грешните, избави ме од искушенијата во кои сум заплеткан!

Господи мој, Господи, Кој ги прими на Себе слабостите наши и ја зема нашата немоќ, исцели ја маката на моето срце!

Господи мој, Господи, Кој преку својата жртва на крстот мир му даруваш на светот, тој мир дарувај ѝ го и на мојата душа од зло потемнета и од грев вознемирена!

Господи мој, Господи, Кој со Својата икупителна за нас смрт силата на смртта си ја разрушил, разруши ги и нападите на злиот кон мене насочени!

Господи мој, Господи, радост моја, дарувај ми да се радувам на Твојата милост!

Кондак 2

Откако видов премногу примери на Твоето човекољубие, пројавени кон оние кои пред мене беа во грев, еве, се дрзнувам да ги подигнам очите кон Тебе, Кој си над небесата, но и секаде присутен. Помилувај ме, Господи, мене немоќниот, избави ме од горчливата тага и удостој ме со радост и веселие да Ти пеам: *Алилуја!*

Икос 2

Создателу мој, си ме создал како разумно создание, но привлечен од гревот се уподобив на неразумните животни, и на нив сличен станувајќи, па и полош, зашто тие грев немаат, ја разгневив Твојата благост. Затоа справедливо ме исполни со тага внатрешна. Од неа опоменат, со покајание прибегнав кон Тебе и горешто Те молам:

Господи мој, Господи, од детството мое Ти ме чуваш, сочувај ме сега и од непријателите што ме напаѓаат!

Господи мој, Господи, поткрепа на телото во староста моја, сила дај ми на духот и телото што обессилени се!

Господи мој, Господи, единствен мој
Учителу, научи ме како да чекорам по патот на
спасението!

*Господи мој, Господи, радост моја, да-
рувај ми да се радувам на Твојата милост!*

Кондак 3

Во духовната борба наша единствена
сила си Ти, дојди во мене, помошник биди
и на мојата изнемоштена душа. Бранител и
штит биди мој од видливите и невидливите
непријатели. Моите најблиски од слабост ме
оставија, пријателите и ближните го свртеа
погледот, но Ти, Господи на силите, Татко на
сирците, биди во мене, беспомошниот, по-
мошник мој, и затоа Ти пеам: *Алилуја!*

Икос 3

Семоќен, Ти небесата ги имаш за пре-
стол, а земјата за негово подножје, Ти на сил-
ните на денот, на кнезовите земни, моќта им
ја оттргнуваш, затоа не отфрлај ме мене кој
пред Тебе сум како прав и пепел и кон Тебе,
Сегдеприсатен и Сознаен, се осмелувам да
повикам:

Господи мој, Господи, силата Твоја воздигни ја и со неа дојди да ме спасиш од рацете на силниците кои ме разрануваат со тага!

Господи мој, Господи, од Тебе сите преперат, сочувај ме во Твојата десница, зашто стравот ме скочани и смртна темнина ме надви заради моите промашувања животни!

Господи мој, Господи, Кој се облекуваш во светлина како во облека, просвети ме, ослободи ме од грижите на овој свет кои во мрак ме завиваат!

Господи мој, Господи, Кој го простираш небото како шатор, простири го над мене покровот на Твојата закрила.

Господи мој, Господи, дарувај ми го мирот Твој во душата моја, што во смирение прибежиште најде!

Господи мој, Господи, радост моја, дарувај ми да се радувам на Твојата милост!

Кондак 4

Тонејќи во бурата на овој многуметежен живот, кон Тебе ги протегам рацете, Пастиру наш, и како што си го спасил Петар кога тонеше, подај ја и кон мене Твојата силна рака и

избави ме од овие искушенија, за со радосно и благодарно срце да Ти пеам: *Алилуја!*

Икос 4

Го слушнав, Господи, Твојот пресладок глас со кој ми кажа: „Повикај Ме во ден на тага и Јас ќе те избавам, а ти со радоста ќе Ме прославиш”, и затоа од длабочините на моето очајание со дерзновение пристапувам кон Тебе и повикувам:

Господи мој, Господи, згрешив против небото и пред Тебе, прими ме кај Тебе повторно, како што си го примил блудниот син!

Господи мој, Господи, Ти Кој го оправда митарот повеќе од фарисејот, не влегувај во суд со мене, Твојот слуга, зашто никој од живите не ќе се оправда пред Тебе!

Господи мој, Господи, Учителу на мудроста животна, научи ме на неа мене, Твојот слуга!

Господи мој, Господи, Ти Кој го просветлуваш и очистуваш умот наш, дај ми таков ум, за нападите и итрите сплетки на лукавиот да можам да ги распознавам и одбегнувам!

Господи мој, Господи, Ти, кој со милост ги исполнуваш оние кои во смирение се, по-

гледни на мојата тага, но и на мојот труд од неа да излезам, и исполни ме одвнатре со Твојата благост!

Господи мој, Господи, радост моја, дарувај ми да се радувам на Твојата милост!

Кондак 5

Преку пролеаната божествена крв на Твојот возљубен Син Исус Христос, а во тајната на просветувањето и повторното раѓање – крштевањето, се оправдав и мир најдов пред Тебе, Татко наш небесен, но непослушен на заповедите Христови и самоодделувајќи се од тајната на заедништвото – причестувањето, еве, повторно се вратив како куче на својата повраќаница, се вратив на гревот. И затоа Ти праведно ме опоменуваш со оваа лута беда. Слушни ме Господи, Боже мој, во овој ден на моето будење од сонот гревовен и излеј ја Твојата милост и избавување на мене, за слободно да можам да извикувам: *Алилуја!*

Икос 5

Кога царот Давид виде како пророкот Натан го изобличуваше за неговите беззакони

дела, се осозна, го исповеди гревот и извика: „Згрешив пред Господа и ме слушна Господ, и ме избави мене од моите беззаконија”. Што да кажам јас, беззаконикот, што згрешив повеќе од него и досега не придобив никаков плод на покајание, и затоа, знам, ми се истурија сите овие злини. Но милостив биди кон мене што во искрено покајание Ти се молам:

Господи мој, Господи, укрепи ме со силата Твоја од висините за да не попуштам под налетот на сите злини што се истурија врз мене!

Господи мој, Господи, Кој милостиво погледна на солзите на пророкот Езекиил, погледни со Твојот милосрден поглед и кон потокот на моите солзи!

Господи мој, Господи, Кој ги слушна воздишките на Манасиј, послушај го и офкањето на моето срце!

Господи мој, Господи, Кој живееш во висините и милостиво погледнуваш на оние со смирен дух, погледни кон мене грешниот!

Господи мој, Господи, радост моја, дарувај ми да се радувам на Твојата милост!

Кондак 6

Твојот Претеча и Крстител, Сине Божји, како проповедник на покајанието непрестајно вика кон мојата совест да се покајам за злите дела. Но јас, немарниот, глуп за сето тоа, дозволив да се заплеткам во игрите на злото и да се судрам со Твојот праведен гнев. Оттогаш беди и тага се излија на мене грешниот, не можам главата да ја подигнам. Затоа, Спасителу мој, пред да ме повикаш од овој минлив свет во Твојата светлина, дарувај ми време да се пронајдам себе си, да се очистам од злото, Тебе да Ти се уподобам и на светлината Твоја, и пред во неа да заминам, во себе да ја внедрам. И затоа благодарно Ти пеам: *Алилуја!*

Икос 6

Твоето утешително слово, Пастиру мој, како утро блесна во мојата со тага стемнета душа. “Барајте и ќе ви се даде”, рече Ти. Стоплен од надежта, мразоподобните примки на очајанието започнаа да се топат, и затоа благодарен на Твоето надразумно човекољубие извикувам:

Господи мој, Господи, утешение мое,
утеха влеј во мојата збунета душа!

Господи мој, Господи, Застапнику мој,
заштити ме од сите и од сè што се противи на
животот мој од Тебе подарен!

Господи мој, Господи, помош моја, сми-
ри ги мислите мои, ослободи ги од злите стрели
на лукавиот и натопи ги со Твојата лековита
светлина!

Господи мој, Господи, предвечен Логосу,
дарувај ми секогаш да се сеќавам на Твоите
добрини и никогаш да не ја загубам надежта во
Твојата милост.

Господи мој, Господи, сило моја, осили
ме секогаш без сомнеж да можам од Тебе да ја
просам Твојата помош.

*Господи мој, Господи, радост моја, дару-
вај ми да се радувам на Твојата милост!*

Кондак 7

Злочестивиот цар Навуходоносор, сакај-
ќи да ги погуби невините младичи кои не сакаа
да се поклонат на идолиите, заповеди да ги фрлат
во огнена печка. Тогаш Ти, Татко Небесен, го
испрати својот ангел и со шумлив влажен ветар

ги олади огнените пламени. Испрати и сега, Господару на сè, утешение во мене, како свежо ветре, и спаси ме по Твојата милост. Во грев влегов, но од Тебе не отстапив, единствениот и вистински Бог, и поклонувајќи се Ти пеам: *Алилуја!*

Икос 7

Над фараонот и над сета негова војска чудесно се прослави, Боже Израилев, зашто го виде страдањето на Твојот народ и ја слушна неговата молба. Слушни ја и сега мојата молитва и спаси ме мене што повикувам:

Господи мој, Господи, Ти Кој во периодот на Стариот завет промислуваше и го избавуваше народот Твој од сите видливи и невидливи непријатели, избави ме и мене, искупениот со крвта на Твојот Син, од злото што ме дави!

Господи мој, Господи, како што Твојот народ старозаветен преку пророкот Мојсеј го изведе од земјата египетска, изведи ја и мојата душа од робството на празнината обесмислувачка!

Господи мој, Господи, победителу во битките, победа дарувај ми мене што на Тебе се надевам!

Господи мој, Господи, Ти кој во Црвеното Море ги потопа првенците египетски и нивните коњаници, потопа го во морето на Твоето милосрдие множеството мои беззаконија кои совеста ми ја напаѓаат!

Господи мој, Господи, радост моја, дарувај ми да се радувам на Твојата милост!

Кондак 8

Самиот себе си недостоен се направив за Твојата добрина, Татко Небесен. Ме отуѓија од Тебе злите дела и робувањето на овој суетен отпаднат свет. Затоа горам во внатрешна борба со лутата тага која ме фрла во длабоки бездни на очајание. Но Ти, како милосрден и човекољубив, како мој единствен излез, прими ме мене заблудениот и спаси ме од секоја беда, за да Ти пеам: *Алилуја!*

Икос 8

Целиот осквернет од нечистотијата на гревот и заглибен во калта на злото, ги подигам очите кон Тебе, Кој си на небесата, и Те молам – слушни го мојот плачовен крик:

Господи мој, Господи, Ти Кој го осветли денот со сончева светлина – просвети ја душата моја помрачена од темнината на овој суетен свет!

Господи мој, Господи, Утешителу мој преблаг, со утеха божествена исполни ме и тагата моја изгони ја!

Господи мој, Господи, на почетокот на сè преку Твојот збор ги утврди небесата, утврди ме и мене во исповедањето на Твоето сесилно свето име.

Господи мој, Господи, Ти кој си носен од херувимите и воспеван од серафимите, прими го ова мое молење кое Ти го принесувам јас, грешниот!

Господи мој, Господи, радост моја, дарувај ми да се радувам на Твојата милост!

Кондак 9

Преблаг Утешителу, извор на секоја милост и на разумот вразумителу, вразуми ме што да говорам пред Тебе. Мојот ум, од секојдневието житејско соблазнет и смутен, и душата моја, од желби неблагословени обеспокоена, со Твоето присуство – смири ги, за да можам со весел глас да Ти пеам: *Алилуја!*

Икос 9

Сине Божји, многуречитите говорници не можат да ги искажат многуте Твои добрини и надумната Ти љубов кон родот човечки. Зашто Ти, смирувајќи се, слуга на сите им стана. И затоа, знаејќи го сето тоа, Ти пристапувам, пред Тебе со трепет стојам и Ти се молам:

Господи мој, Господи, предобар Пастир, Кој ја полагаш душата Своја за овците Свои, избави ме мене, заблуденото јагне, од устата на волкот – душоубиец, кој зинал за во темнина да ме проголта!

Господи мој, Господи, Кој заради нас беше исмеван, на крст закован и убиен, заради страданијата Твои за нас, сочувај ме од исмевањето од видливите и невидливите непријатели на животот мој!

Господи мој, Господи, единствен Безгрешен, оние кои во беззаконие живееја, кон беззакониците Те причислија, избави ме од рацете на оние кои ме мразат!

Господи мој, Господи, преку раните Твои сите исцеление и ослободување од злото добивме, исцели ги таговните рани на срцето мое и ослободи ме од злото што ме гуши!

Господи мој, Господи, радост моја, дарувај ми да се радувам на Твојата милост!

Кондак 10

Кога се исполни времето, за преку Твојата промисла да го ослободиш од Тебе созданиот народ израелски од робството египетско, Ти го повика Твојот слуга Мојсеј преку капина што гори, а не изгорува, и му рече: „Го видов страдањето на Мојот народ во Египет и го слушнав гласот кој за помош повикува”. Погледни го, Господи, и моето страдање, слушни го гласот мој и тагата на срцето мое исцели ја, и од робството на злото ослободи ме мене за да можам со благодарност да ти пеам: *Алилуја!*

Икос 10

Цару Небесен, Утешителу, Духу на вистината, милоста своја покажи ја на мене, слугата Твој. Посети ме мене кој во тага тонам и со својата сила љубовна укрепи ме за следнава молитва да можам да ја изглаголам од срцето свое:

Господи мој, Господи, Ти Кој си ги научил апостолите да говорат на туѓи јазици, научи ме и мене да Те слушам во себе!

Господи мој, Господи, Ти Кој со храброст благодатна си ги исполнувал мачениците пред нивните мачители, дарувај ми и мене смелост непоколеблива, да се спротиставам на злоизворниот сатана, на гревот и на од Тебе отпаднатиот начин на живеење.

Господи мој, Господи, Ти Кој со светлината на вистината вечна ги просветуваш Твоите верни слуги, очисти ја душата моја од темнината на незнаењето и удостој ја да биде Твој дом!

Господи мој, Господи, Ти Кој самиот си Светлина и Дарител на светлината, просветление дарувај ми мене, за себе си да се спознаам и Тебе во животот мој да Те прославам!

Господи мој, Господи, Ризницо на духовните дарови, не лишувај ме мене од даровите на Твојата милостива благост!

Господи мој, Господи, радост моја, дарувај ми да се радувам на Твојата милост!

Кондак 11

О, предобар Господе, не отфрлај го оној кој сеумилно пеење Ти принесува и со скрушено срце Ти се моли! Сврти го лицето Твое од

гревовите мои, но не и од мене, слугата Твој, за со дерзновение да можам да Ти пеам: *Алилуја!*

Икос 11

Христе, Боже наш, Ти Кој си вистинска светлина, просвети ја од страстите помрачената душа моја со светлината на Твојата благодат, та со полна душа да Ти се молам и пред Тебе да говорам вака:

Господи мој, Господи, не заборавај ме мене во животното промашување што сум и животот свој не сум го поправил, а сум се дрзнал пред Тебе да стојам!

Господи мој, Господи, животворна топлино, згреј ме мене од тагата смртоподобна изладен!

Господи мој, Господи, Ти Кој си сјај од сјајот на Отецот беспочетен, со сјајот на светлината Твоја несоздадена закрили ме и исполни ме!

Господи мој, Господи, ангелите Твои како ветрови секадеприсутни се и слугите Твои како огнен пламен се, испрати ми ангел Свој од секоја итрост на злото да ме пази!

Господи мој, Господи, радост моја, дарувај ми да се радувам на Твојата милост!

Кондак 12

Заради добрината и љубовта кон родот човечки, Татко Небесен, Ти го испрати Својот Единороден Син, нашиот Господ Исус Христос, Кој на земјата дојде и со луѓето живееше и, како врв на сè, Тој, Безгрешниот, за целиот род човечки на крст се принесе во жртва љубовна, за живот на сите да им даде, и тоа живот вечен. И затоа од целиот свет слушаш: *Алилуја!*

Икос 12

Го воспевам Твоето неискажливо човекољубие, Христе, Спасителу наш, затоа што на крст појде и смрт претрпе за нас да нè ослободиш од вечната смрт. Ја исповедам и Твојата правичност, зашто по правда и родителска љубов ми ги испрати овие искушенија, заради осознавање на гревовите мои. Но Ти, Кој дојде да ги повикаш не праведните, а грешните кон покајание, слушни го гласот мој, на најгрешниот од сите, кога Ти се молам:

Господи мој, Господи, Јагне Божјо, Кој ги земаш гревовите на светот, ослободи ме и мене од тешкото бреме на моите гревови!

Господи мој, Господи, Кој како безгласно јагне на колење си бил воден, научи ме сите неправди и непријатности што ме снаоѓаат без роптање да ги носам и на сите да им простувам!

Господи мој, Господи, Кој го искина свитокот со гревовите на Адама и на сите што се од него, искини го и свитокот на моите безбројни гревови!

Господи мој, Господи, Кој го прими покајанието на разбојникот, прими го и од мене ветувањето дека животот свој на Твојот тврд темел ќе го градам, а не на песок!

Господи мој, Господи, Кој ги воскреснуваш мртвите, воскресни ја, подигни ја душата моја од гревовите и злото умртвена!

Господи мој, Господи, Ти Кој си подигање на паднатите и просветлување на од злото потемнетите, подигни ме и просветли ме мене, недостојниот ученик Твој!

Господи мој, Господи, радост моја, дарувај ми да се радувам на Твојата милост!

Кондак 13

Премилосрден и предобар Господи, Боже наш, Застапнику на понижените и Надеж на

безнадежните, погледни со Твојот благ поглед кон моето страдање и болката неподнослива и спаси ме заради милоста Твоја кон мене, кој Ти пеам: *Алилуја!*

Овој Кондак се чита три пати, а по него Икос 1 и Кондак 1, со тоа Неседалниот завршува. По читањето на Неседалниот се препорачува неколку минути да се остане во тишина, за благодатното присуство на утехата Божја да го исполни нашиот внатрешен човек, а потоа коленипокрелоно се вознесуваат следните прозби:

Господи Исусе Христe, Сине Божји, помилуј ме (не)!

Биди ми храна и питие за мојата душа!

Господи Исусе Христe, Сине Божји, помилуј ме (не)!

(оваа се кажува по секој стих)

Биди ми извор непресушен кој жедта за вистината ќе ја гасне во мене!

Биди ми радост во секојдневната тага на отпаднатиот од Тебе живот!

Биди ми мир и спокој во немирот, што злото кое е внатре и надвор од мене го предизвикува!

Биди мое очистување од делата на гревот и мој ослободител од робството сатанско!

Биди ми победа над сите што од Тебе и од Царството Твое сакаат да ме оттргнат!

Биди ми штит против оние кои ме прогонуваат и лажно говорат против мене!

Биди ми светлина во мојата внатрешна темнина!

Биди ми Учител кој ќе ме научи вистински да љубам и да им служам на ближните и на Твојата Црква!

Биди ми пат кон тоа што си го промислил за мене, и тука и во вечноста!

Биди ми врата преку која ќе излезам и ќе влезам и спокојно пристаниште ќе најдам по мојата смрт телесна!

Биди ми вечност по моето воскресение!

Слава и Благодарност на Отецот и Синот и Светиот Дух, нашиот Бог, сега и секогаш и во вечни векови. Амин!

Дело на свети Тихон Задонски

